Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀκροδεσιὰ ἡ, ἀμάρτ. *ἀκροδοσιὰ* Ἰκαρ. *ἀκροδοσὰ* Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. *ἀκρόδετος*=δεμένος εἰς τὸ ἄκρον ἢ τὴν κορυφήν. Περὶ τῆς παραγωγῆς οὐσ. εἰς *-σιά* ἐξ ἐπιθ. εἰς *-τος* ἰδ. ἌνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀφιερ. ΓΧατζιδ. 121 κέξ.

Τὸ ἐξέχον ἀνώτατον μέρος τῶν τοίχων οἰκίας διὰ πλακῶν καλυπτόμενον καὶ τρόπον τινὰ ὡς δεσμὸς συγκρατοῦν τὴν διὰ πηλοῦ ἐπίστρωσιν τῆς στέγης. Συνών. *ἀκρόδοχας, ἀκρόδωμα, ἀκροδωματιά, ἀκρόδωμος, καντούνι, πρεβάζι.*

ἀκροδοκαρβὰ ἡ, ἀμάρτ. *ἀκροδοκαρὲ* Δ.Κρήτ.(Χαν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *δοκάρι* ἀντὶ *ἀκροδόκαρο.*

Ἡ προέχουσα πλὰξ τῆς στέγης. Συνών. *ἀκρόδοχας* **2.** Πβ. *ἀκροδεσιά.*

ἀκρόδοχας ὁ, ἀμάρτ. *ἀκρόδουχας* Κρήτ. (Βιάνν.) *ἀκρόδεχας* Κρήτ. *'κροδοῦχος* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ ρ. *δέχομαι* ἀντὶ *ἀκροδόχος.* Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου πβ. τὰ ὅμοια *πυρόβολος, πυρόμαχος* κτλ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,91 καὶ 163.

1) Τὸ ἀνώτατον μέρος τῶν τοίχων οἰκίας, ὅπερ ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς πλακῶν καὶ ἐξέχον ὀλίγον τοῦ τοίχου χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ συγκρατῇ τὴν διὰ χώματος ἐπίστρωσιν τῆς στέγης, ἡ ὁποία εἶναι οὐχὶ κεραμοσκεπής, ἀλλ' ὁριζοντία ἔνθ' ἀν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀκροδεσιά.* Πβ. *ἀκροκεράματα.* **2)** Ἡ προέχουσα πλὰξ τῆς στέγης Κρήτ. Συνών. *ἀκροδοκαρβά.*

ἀκρόδυα τά, ΠΓεννάδ. *'κρόδυα* Ἀθῆν. κ. ἀ. —ΠΒλαστοῦ Ἀργὼ 290.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἀκρόδρυα* ἀποβληθέντος τοῦ *ρ* κατ' ἀνομ.

1) Οἱ καρποὶ τῆς κελτίδος, τῆς ὀξύας καὶ ἄλλων ξυλωδῶν φυτῶν Ἀθῆν. κ. ἀ. **2)** Τὰ ὀπωροφόρα δένδρα (συνεκδ. ἐκ τῆς σημ. τῶν δένδρων τῶν παραγόντων καρποὺς ἔχοντας ξυλῶδες κέλυφος. Πβ. Ξενοφ. Οἰκονομ. 19,12 «συκῆν.... καὶ τἆλλα ἀκρόδρυα πάντα») Ἀθῆν. κ. ἀ. —ΠΒλαστὸς ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Μὰ μήνυμα ἦρθε ξαφνικὸ πῶς οἱ κουρσάροι...
τὰ χωριὰ τὰ πάτησαν καὶ τοὶς σοδιὲς ἁρπάζουν,
πῶς καίνε 'κρόδυα καὶ σπαρτά...
ΠΒλαστὸς ἔνθ' ἀν.

ἀκρόδωμα τό, Καππ. (Σινασσ. κ. ἀ.) Σίφν. κ. ἀ. *ἀκρόδουμα* Σάμ. κ. ἀ. *ἀκρόἀωμα* Καππ. ('Αραβάν.) *ἀκροδῶμα* Καππ. ('Αραβάν.) *'κρόδωμα* Ἄνδρ. Εὔβ. (Κάρυστ.) Θήρ. Καππ. ('Ανακ. Φερτ. κ. ἀ.) Κέως Κύθν. Νάξ. Πάρ. Σίφν. Σύμ. Σῦρ. Τῆλ. Τῆν. κ. ἀ. *'κρόδωμαν* Κύπρ. *'κρόωμαν* Κύπρ. *'κρόμαν* Κύπρ. *'κρόμα* Ρόδ. *'κρόδρωμα* Κύθν. *'κόρδωμα* Σίφν. Σύμ. κ. ἀ. *'κρόδιμα* Καππ. ('Ανακ.) *'κριόδουμα* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *δῶμα.* Ὁ τύπ. *'κριόδουμα* κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. *ἄκρια.*

1) Τὸ ἐξέχον ἀνώτατον μέρος τῶν τοίχων οἰκίας, τὸ ἄκρον τοῦ δώματος ἔνθ' ἀν.: *Εὐτὴ ἡ πέτρα δὲν κάνει γιὰ 'κρόδωμα* Σῦρ. *Ἤπεσε ἕνα 'κρόδωμα καὶ μοῦ 'σπασε τὴν κεφαλὴ αὐτόθ. Στάσ-σει νερὸν 'ποὺ τὸ κρόωμαν* Κύπρ. *Ἔπ-πεσεν ἕναν κομ-μάτιν 'ποὺ τὸ 'κρόδωμαν τᾶαὶ 'εν-νὰ τὸ σάσουμεν αὐτόθ.* || Ἄσμ.

'Επάτησεν 'πὰ 'ς τὸν φραμὸν τᾶ' ἔβκην 'πάνω 'ς τὸ δῶμαν,
ἐπῆεν εἰς τὸ 'κρόωμαν τᾶ' ἔσυρνέ της πετρούδκια
('πὰ = ἐπάνω) Κύπρ.

Γιόμουν τ' ἁλώνια γιόμουνε γέννημα καὶ λυγάρια,
γιόμουν καὶ τὰ 'κροδώματα κοραᾶὲς κοχλισμένα
(πλήρη τὰ ἁλώνια ἀπὸ γεννήματα καὶ λυγάρια, πλήρη καὶ τὰ ἀκροδώματα ἀπὸ κοράσια στολισμένα, ἤτοι ἔχοντα βαμμένα διὰ μελαίνης βαφῆς τὰς ὀφρῦς καὶ τὰς βλεφαρίδας) 'Ανακ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀκροδεσιά.* **β)** Πληθ. *'κροδώματα,* μεγάλοι λίθοι τιθέμενοι κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῶν προεξεχουσῶν πλακῶν τοῦ γείσου τῶν λεγομένων *φτερωμάτων* εἰς τὴν στέγην οἰκίας διὰ νὰ συγκρατοῦν αὐτὰς καὶ κωλύουν τὴν πτῶσίν των Εὔβ. (Κάρυστ.) **2)** Ὀγκώδης λίθος ἐπιστεγάζων ἀγροτικὸν τοῖχον ἢ περίβολον Ἄνδρ. Κύθν. Σίφν. Σῦρ. κ. ἀ.: *Αὐτοῦ ποῦ περπατεῖς κάτω ἀπὸ τὸν τοῖχο πρόσεχε μὴν πέσῃ κἀνένα 'κρόδωμα καὶ σὲ σκοτώσῃ* Σίφν. **β)** Ὀγκώδης λίθος ἐν γένει Ἄνδρ. Θήρ. Κύθν. Σίφν. Τῆν. κ. ἀ.: *Τὸ 'κρόδωμα καρτατσυλᾷ* (κατρακυλᾷ, κυλίεται) Κύθν. *Ξάνοιε καλὰ νὰ μὴν πιάσω κἀνένα 'κρόδωμα νὰ σοῦ σπάσω τὴν κεφαλή σου!* Σίφν.

ἀκροδωματιὰ ἡ, Κρήτ. *ἀκροδωμαθιὰ* Κρήτ. *ἀκροδωματὲ* Δ.Κρήτ. (Σέλιν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀκρόδωμα.* Ὁ τύπ. *ἀκροδωματὲ* ἐκ τοῦ ἀμαρτ. *ἀκροδωματέα,* ὃ κατὰ τὰ εἰς *-έα* ὀν.

'Ακρόδωμα **1,** ὃ ἰδ.

ἀκροδωματιάζω ἀμάρτ. *'κροδωματιάζω* Ἄνδρ. (Κόρθ.) *'κροδρωματιάζω* Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀκρόδωμα.*

Τοποθετῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου οἰκίας ἀκροδώματα, ἐπιστεγάζω μὲ ἀκροδώματα. Συνών. *ἀκροδωματίζω, ἀκροδώνω, κορδολογῶ* ἔνθ' ἀν.: *'Κροδωματιάζω τὸ doῖχο* Κόρθ.

ἀκροδωματίζω ἀμάρτ. *'κορδωματίζω* Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀκρόδωμα.*

'Ακροδωματιάζω, ὃ ἰδ.: *Τὸ 'κορδωμάτισε τὸ σπίτι.*

ἀκροδώμητος ἐπίθ. Ἄνδρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀκροδωμίζω* ἀντὶ *ἀκροδώμιστος* παρασυσχετισθὲν πρὸς τὰ ἐκ περισπωμένων ρημάτων παραγόμενα. Περὶ τῆς στερητικῆς σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ *α* ἀντὶ *ἀνακροδώμητος* ἰδ. *ἀ-* στερητ. **2 α.**

Ὁ μὴ ἀκροδωμισθείς, ὁ μὴ ἐπιστεγασθεὶς δι' *ἀκροδώματος* (ἰδ. λ.)

ἀκροδωμίζω ἀμάρτ. *'κροδωμίζω* Θήρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀκρόδωμος.*

'Ακροδωματιάζω, ὃ ἰδ.

ἀκρόδωμος ὁ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀκρόδωμα.*

1) Τὸ προεξέχον γεῖσον τῆς στέγης οἰκίας. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀκροδεσιά.* **2)** Πληθ. *ἀκρόδωμοι,* οἱ ἀκρότατοι λίθοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ γεῖσον τῆς στέγης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ